

Matěj Hájek:

Pojetí imaginace u Owena Barfielda

v rozhovoru se C. S. Lewisem

Oponentský posudek disertační práce

Doktorand se ujal tématu vhodně ukotveného v teologické reflexi náboženství, jež je oborem jeho doktorského studia. Do religionistických a jiných teologických disciplín zasahuje jen nakolik je to potřebné pro zvládnutí tématu. Zkoumá dva autory, z nichž C. S. Lewis, i když nebyl akademickým teologem nebo církevním činitelem, bývá uváděn jako nejčtenější autor s náboženskými tématy v současnosti. Owen Barfield představuje i dnes vlivnou spiritualitu alternativní či komplementární k hlavnímu církevnímu proudu. Autor práce vybral téma imaginace důležité u obou sledovaných postav, aniž by bylo vytrženo ze širší souvislosti jejich teoretického myšlení a literární umělecké tvorby.

Dvě hlavní kapitoly věnované každá jednomu z obou anglických autorů tvoří těžiště práce. Tam jsou představeny a dokumentovány názory obou, Barfieldovy podrobněji, což autor disertační práce náležitě odůvodňuje. Jeví se jako výstižné a důkladné.

Zvláštního uznání si zaslouží šíře použitých podkladů, v mezích dostupnosti vše z primární literatury a maximum jazykově dostupných podkladů badatelů zabývajících se Lewisem nebo Barfieldem. Podle potřeby pak poslouží vhodná literatura teologická a z humanitních oborů vztahených k tématu. Stylistické úrovni práce, přehlednému seřazení témat a myšlenek je ku prospěchu rozlišení základních informací vtělených do vlastního textu práce a informací rozšiřujících, doplňujících, popřípadě uvádějících jiné možnosti interpretace do poznámkového aparátu vedle bibliografických údajů.

Grafické členění práce do kapitol má čtenáři usnadnit pochopení myšlenkové stavby. Autor užívá desetinného členění kapitol až do šesté úrovně. Čtenáři by posloužilo i výraznější grafické odlišení úrovní. Místy poněkud rušivě působí autorský plurál pokládaný dnes již za stylisticky archaický.

Práce zvolené téma důkladně dokumentuje, ale není pouhým věcným přehledem. Nezůstává u deskripce a komparace. Dovoluje si v kapitolách věnovaných Lewisovi a Barfieldovi i jednoduché teologické reflexe. Snaží se vyhmátnout teologické postoje obou, jde-li u Barfielda mluvit o teologii, aniž by se stavěl do role soudce jejich pravověrnosti, což u takového tématu hrozí. Jasně rozlišuje Lewisovo církevní křesťanství, jeho příslušnost k hlavnímu proudu a Barfieldovu odlišnost, která je individuální a také vázaná na jeho mimocírkevní inspirační zdroje, především v Exkursu III na s. 135 – 139.

Vlastní přínos autora disertační práce lze hledat rovněž v závěrečné shrnující kapitole IV. na s. 203 – 214. Lze litovat stručnosti této kapitoly, ale autor pravděpodobně nechce vyslovovat závěry nedostatečně podložené ve dvou hlavních kapitolách. Závěr je stručný, ale výstižný, postihuje shodu i rozdíly spřízněných autorů.

Práce splňuje vše, co se od akademické kvalifikační práce dá očekávat a mohu ji pouze doporučit k uznání za dostatečný podklad pro získání titulu Th.D.

Vypracoval: Ivan O. Štampach